
Samfunnsmedisinsk enhet

for kommunene:

Nore- og Uvdal

Rollag

Flesberg

Kongsberg

Øvre Eiker

Versjon: 12. okt 2018

Bakgrunn

Kommunelegefunksjonen i Øvre Eiker kommune er i dag et interkommunalt samarbeid mellom Nedre Eiker og Øvre Eiker kommune. Dette samarbeidet blir avsluttet seinest 31/12-2019 da Nedre Eiker kommune blir en del av Drammen fra 1/1-2020. Øvre Eiker kommune søker samarbeidspart for en videreføring av en kompetent og stabil kommunelegefunksjon som innbefatter miljørettet helsevern.

Numedalskommunene Flesberg, Rollag og Nore- og Uvdal har inngått et samarbeid om kommunelegefunksjonen. Det er vanskelig å få en stabil og kompetent bemanning av kommunelegefunksjonen for disse kommunene. Det er ingen egen rådgiver innen miljørettet helsevern.

Kongsberg har en stabil dekning av kommunelegefunksjonen med egen rådgiver i miljørettet helsevern.

Utfordringsbilde

Det er stort behov for medisinskfaglig rådgivning i alle kommunale tjenester:

- Økende press på smittsomme sykdommer (Pandemi/Influensa, tuberkulose, motstandsdyktige bakterier, matsmitte)
- helseberedskap (smitte, terror, katastrofehendelser, naturkrisehendelser, personkrisesituasjoner).
- Folkehelseloven med forskrifter som krever oversikt og oppfølging av helsetilstanden i kommunen
- Lovpålagte oppgaver innen miljørettet helsevern.
- Behov for medisinskfaglige vurderinger innen plan, utvikling, organisasjonsendringer, psykiatri og eldremedisin.
- Faglig oppfølging av fastlegeordningen med krav til at alle leger som arbeider i kommunen skal være spesialister eller i et spesialiseringsløp.
- Utvikling av kommunale legetjenester i samsvar med utviklingen innen helse- og omsorg.
- I samarbeidet med spesialisthelsetjenesten er den medisinfaglige tyngden fra kommuneoverlegen vist seg å være viktig.

Det er økende vanskelig å rekruttere stabile kompetente leger til å dekke kommunelegefunksjonen. Dette viser seg sterkest jo mer desentralt vi kommer.

Det samfunnsmedisinske fagmiljøet er lite på landsbasis og i vårt område. Som oftest er kommuneoverlegen alene fagperson i en kommune. Mange kommuner søker nå samarbeid for å sikre et samfunnsmedisinsk miljø som gir større stabilitet i tjenestene kommunene trenger.

Mandat

Det skal utredes alternativer til videre drift av kommunelege-funksjonen for Øvre Eiker, Kongsberg, Flesberg, Rollag og Nore og Uvdal. Alternativene skal sikre at tilstrekkelig kapasitet for kommuneoverlegefunksjonen, med miljørettet helsevern, ivaretas for alle kommunene.

Det skal opprettes en prosjektgruppe organisert med en leder og en sekretær. Arbeidsgruppa konstituerer seg selv.

For utredningen etableres en styringsgruppe bestående av deltakere på rådmannsnivå i de aktuelle kommunene. Leder og sekretær for prosjektgruppa møter på styringsgruppemøtene.

Forslagene til videre drift av kommunelegefunksjonen skal ivareta følgende arbeidsområder:

- Lokal helsemyndighet
- Medisinsk faglig rådgivning
- Forebyggende og helsefremmende arbeid
- Helseovervåkning
- Planarbeid
- Samarbeid med helseforetak/stat
- Smittevern
- Helsemessig beredskap
- Kvalitetssikring og tilsyn
- Miljørettet helsevern
- Sosialmedisinsk arbeid
- Bekymringsmeldingene
- Klagesaker

Utredningen skal vurdere, å fremme, forslag til:

- a) lokalisering av en felles samfunnsmedisinsk enhet for de deltakende kommunene
- b) om andre typer interkommunalt samarbeid enn vertskommunemodellen er aktuelle inklusiv løsninger som ikke krever full samlokalisering.
- c) hvilke stillinger og stillingsstørrelser enheten skal bestå av
- d) hvordan de ansatte i eksisterende stillinger skal fordeles og overføres fra dagens ordning inn i en ny samfunnsmedisinsk enhet
- e) forslag til intern organisering i den samfunnsmedisinske enheten
- f) hvem som skal lede enheten
- g) organisatorisk plassering i en evt vertskommunemodell
- h) et budsjett for drift av enheten

- i) hvor mye hver kommune skal dekke av budsjettet og hvordan dette reguleres
- j) en oversikt over hvor stor del av enhetens kapasitet hver kommune kan forvente å motta/disponere

Hver kommune avklarer hvem som skal delta i prosjektgruppa. Kommunene bestemmer sjøl om de skal samarbeide om medlem i gruppa.

Hver kommune avklarer internt om utredningen og dens konklusjon skal legges fram for politisk behandling.

Beskrivelse av dagens ordninger

Nore-Uvdal kommune

Kommunelegefunksjonen dekkes i en midlertidig avtale mellom Øvre Eiker kommune, Frode Hagen privat firma, Anne Hilde Crowo privatfirma og hver enkelt Numedalskommune.

Avtalen går fram til 1/1-2019. Den kan forlenges.

Det er ingen formelt beskrevet og fungerende ordning for miljørettet helsevern i kommunen.

Det kjøpes tjenester når det er spesielt behov for slik tjeneste.

Rollag kommune

Kommunelegefunksjonen dekkes i en midlertidig avtale mellom Øvre Eiker kommune, Frode Hagen privat firma, Anne Hilde Crowo privatfirma og hver enkelt Numedalskommune.

Avtalen går fram til 1/1-2019. Den kan forlenges.

Det er ingen formelt beskrevet og fungerende ordning for miljørettet helsevern i kommunen.

Det kjøpes tjenester når det er spesielt behov for slik tjeneste.

Flesberg kommune

Kommunelegefunksjonen dekkes i en midlertidig avtale mellom Øvre Eiker kommune, Frode Hagen privat firma, Anne Hilde Crowo privatfirma og hver enkelt Numedalskommune.

Avtalen går fram til 1/1-2019. Den kan forlenges.

Det er ingen formelt beskrevet og fungerende ordning for miljørettet helsevern i kommunen.

Det kjøpes tjenester når det er spesielt behov for slik tjeneste.

Kongsberg kommune

Frode Hagen er ansatt i 100% stilling som kommuneoverlege.

Organisert i Stab og støtteavdeling rett under rådmannen.

Kontor på Krona

Inger Kristine Lorås er ansatt 50% som rådgiver i miljørettet helsevern

Organisert i Oppvekstetaten under Helsesøstertjenesten.

Kontor i rådhuset

Karin Johnrud 60% som saksbehandler, merkantil og regnskap.

Har deling med 50% kommunelege og fysioterapitjenesten 10%.

Kontorplass på helsestasjon

Eiker og Nedre Eiker

Samarbeidet består av følgende stillinger

- 2 x 100% kommuneoverleger:
  - Anne Hilde Crowo og Einar Braaten
  - kommuneoverlegene er, etter avtalen, ansatt i begge kommuner. 50% av utgiftene til lønn og drift dekkes av hver kommune
- 1 x 100% rådgiver i miljørettet helsevern
  - Kjersti Werge-Olsen
  - Rådgiver i MHV er ansatt 100% i ØEK. Utgiftene dekkes 50% på hver kommune.

- 1 x 100% saksbehandler, merkantil, regnskaps medarbeider
  - Frøydis Borge Asmyhr
  - Saksbehandler er ansatt 100% i ØEK
  - Dekkes 60% fra ØEK og 40% i NEK

Ved avslutning av avtalen med Nedre Eiker kommune vil Øvre Eiker stå igjen med:

- 1 x 100% kommuneoverleger:
- 1 x 50% rådgiver i miljørettet helsevern
- 1 x 60% saksbehandler, merkantil, regnskaps medarbeider

Dette Kommunelegeteamet har kontor i rådhuset i Hokksund.

Kommuneoverlegene og rådgiverne i miljørettet helsevern er interessert i å fortsette i stillinger tilsvarende dagens inn i et samarbeid med Kongsberg og Numedalskommunene.

Saksbehandlerstillingen blir vakant pga pensjonering.

Miljørettet helsevern

Det er to hovedlinjer å jobbe langs innen miljørettet helsevern. Langs den ene linjen finner vi de kontroll- og tilsynsoppgavene etter kommunehelsetjenestelovens kapittel 4a hvor den **instans som ivaretar kommunens oppgaver innen miljørettet helsevern utøver tilsyn med miljøfaktorer og virksomheter.**

Disse oppgavene er

- Enkle “hverdagssaker”, der løsninger søkes ved hjelp av lokalt ”helsediplomati”.
- Tilsyn
- Godkjenning eller melding
- Enkeltvedtak som pålegg om konsekvensutredning, retting, stansing, tvangsmulkt osv.

Langs den andre linjen finner vi **oppgaver knyttet til planlegging og forebygging.** Disse er først og fremst beskrevet i folkehelseloven som planlegging, informasjon og samordning, der kommunehelsetjenesten er én av flere aktører i de kommunale plan- og beslutningsprosessene.

De praktiske oppgavene er:

- Kommunens helsetjeneste skal til enhver tid ha oversikt over helsetilstanden i kommunen.
- Helsetjenesten skal foreslå tiltak av helsefremmende og forebyggende art.
- Helsetjenesten skal medvirke til at helsemessige hensyn blir ivaretatt av andre offentlige organer, blant annet gjennom råd og uttalelser og ved deltakelse i plan- og samarbeidsorganer.
- Helsetjenesten skal gi informasjon til de offentlige organer som har ansvar for iverksetting av tiltak som kan virke inn på helsen.

Andre tjenester kan dekke flere av oppgavene innen miljørettet helsevern. Imidlertid skal vurderingene inneholde helsemessige vurderinger. Dette skal gjøres av en medisinskfaglig instans.

Beskrivelse av interkommunal Samfunnsmedisinsk enhet

Kort beskrivelse

Kongsberg er vertskommune for et interkommunalt samarbeid med Flesberg, Rollag, Nore- og Uvdal og Øvre Eiker:

- Et hovedkontor på Kongsberg med arbeidsplasser for 6 personer.
- Kontortilgang i hver kommune
- 3x100 % kommuneoverlege
Kommuneoverlegene får ansvar for hver sin kommune men dekker opp for hverandre ved beredskap eller fravær.
- En av kommuneoverlegene fungerer som leder av teamet.
- Teamet organiseres som en selvstendig enhet under rådmannen i Kongsberg
- 150% miljørettet helsevernstilling
- Vertskommunen sammen med hver kommune sikrer merkantil, regnskaps, budsjett og personalbehandlingsressurs.
- Teamet disponerer leasing biler.
- Hjemmekontorløsninger til dataprogram
Avklaring om bruk av saksbehandlingsverktøy.
- Eget pasientjournalssystem (Videreføring av Øvre Eikers CGM Allmenn)
- Enkel uniformering (Jakke og vest)

Beskrivelse ut fra mandatets krav til prosjektgruppa

Lokalisering av en felles samfunnsmedisinsk enhet for de deltagende kommunene

---

Det etableres et hovedkontor. Kontoret må ha arbeidsplasser til 6 personer. Ett av kontorene kan være felleskontor for kommuneoverlegene som dekker de andre kommunene og har kontordager der.

Det legges opp til at kommuneoverlegene har faste kontordager i sine kommuner.

Rådgiver i miljørettet helsevern:

- Har kontor plass i vertskommunen
- Reiser ut til den kommune det er tilsyns- eller klagesaker i

Tilstededagen i hovedkontor blir samme dag for alle ansatte.

Alle ansatte får hjemmekontorløsning slik at de har tilgang til datasystemene fra alle kommuner, ved fravær og evt hjemmefra hvis det er praktisk for driften av tjenesten.

Om andre typer interkommunalt samarbeid enn vertskommunemodellen er aktuelle inklusiv løsninger som ikke krever full samlokalisering.

Diskusjon rundt andre løsninger:

- vertskommunemodell
- Kjøp av tjenester fra en kommune

Arbeidsgruppa vurderer at det kun er vertskommunemodellen som er aktuell.

Bruk av videokonferanser. Helsenett har sikker videoløsning som kan brukes på Iphone, Ipad og PC på samme måte som Skype.

Hvilke stillinger og stillingsstørrelser enheten skal bestå av

Det foreslås å bygge opp en ny samfunnsmedisinsk enhet med samme ressurser som hver kommune har i dag med ett unntak: Det bør tilføres en rådgiverstilling for miljørettet helsevern på 50% for å dekke totalbehovet i alle kommunene.

Stillingene fordeles slik:

- 3x 100% kommuneoverlege
- 1x100% + 1x50% stilling til rådgiver i miljørettet helsevern
- Vertskommunen må sammen med hver enkelt kommune serve den samfunnsmedisinske enheten med administrative funksjoner som personaladministrasjon, budsjett, regnskap og merkantile oppgaver.

En oversikt over hvordan de ansatte i eksisterende stillinger kan fordeles og overføres fra dagens ordning inn i en ny samfunnsmedisinsk enhet

- Kongsberg beholder sin kommuneoverlege, rådgiver i miljørettet helsevern som nå.
- Øvre Eiker beholder sine to kommuneoverleger og rådgiver i miljørettet helsevern som nå
- Numedal beholder 100% stilling som kommuneoverlege som nå. Denne dekkes av en av kommuneoverlegene som i dag jobber i Øvre Eiker – Nedre Eiker samarbeidet.

Forslag til intern organisering i den samfunnsmedisinske enheten

Enheten organiseres med en leder med personalansvar, administrasjon, budsjett og regnskapsansvar. De andre ansatte organiseres på samme nivå under leder.

I faglige spørsmål skal hver kommuneoverlege ha ansvar for sin kommune. Dvs også være kontaktperson for kommunene inn til enheten. Gjensidig fraværdeknning mellom kommuneoverlegene

Hvem som skal lede enheten

Styringsgruppa for dette prosjektet bestemmer hvilken av de ansatte som skal være leder.

Organisatorisk plassering i en evt vertskommunemodell

Samfunnsmedisinske enhet organiseres i vertskommunen under "Stab og støtteavdelinger". Rådmannen i Kongsberg er nærmeste overordnede til leder av enheten.

Budsjett for drift av enheten

Det lages en egen utregningsmodell for den samfunnsmedisinske enheten. Budsjettet for enheten innarbeides i budsjett for 2019 som en halvtårs effekt.

Samfunnsmedisinsk enhet må ha et selvstendig budsjett og inngå i vanlig budsjettbehandling som foregår i vertskommunen. I budsjettet er det fire store utgiftsposter. Under nevnes disse med et grovt overslag på netto utgifter

- Lønnsutgifter inl sosiale utgifter:
    - Kommuneoverleger : 4,20 mill
    - Rådgiver i Mhv : 1,20 mill
    - Totalt Lønn: : 5,40 mill
  - Driftsutgifter
    - IT utstyr og drift : 0,20 mill
    - Kurs : 0,10 mill
    - Leasing, bil : 0,30 mill
    - Leie av lokaler : 0,26 mill
  - Totalt : 6,26 mill
-

Utgifter til lokaler er avhengig av hva slags lokaler som skal brukes.

Fordeling av driftsutgifter i Samfunnsmedisinsk enhet

Vanlig måte å dekke inn utgiftene i vertskommunemodeller er at innbyggertallet bestemmer hvor stor andel hver kommune må betale. Imidlertid har hver av kommunene allerede avtaler med kommuneoverleger som ikke gjenspeiler prosentvis andel av innbyggertall. En forutsetning for samarbeidet er at denne fordelingen videreføres. På andre driftsutgifter søkes det en prosentfordeling lik innbyggerandelen.

Med erfaringene i interkommunalt samarbeid i Kongsbergregionen legges det fram et eget forslag til utgiftsdekning.

Fordeling av utgifter på de 5 kommunene

Ut fra forslag til avtale om fordeling av driftsutgifter beskrevet i forrige avsnitt settes det opp en fordelingsnøkkel for et totalbudsjett for Samfunnsmedisinsk enhet i Kongsbergregionen.

Kommune	Driftskostnader		
	Pr. kommune	Pr. Innbyggere	Totalt
Øvre Eiker	1 001 600	450 575	1 452 175
Nore og Uvdal	1 001 600	59 916	1 061 516
Rollag	1 001 600	33 131	1 034 731
Flesberg	1 001 600	63 847	1 065 447
Kongsberg	1 001 600	644 531	1 646 131
Sum	5 008 000	1 252 000	6 260 000

Vedlegg

Oversikt tilsynsobjekter og saker i kommunene
Flesberg kommune

Type virksomhet	Antall	Eventuelle
Barnehage	3	
Skole	2	
Videregående skole	0	
Badeanlegg inkl. boblebad	1 svømmebasseng	
Kjøletårn, luftskrubbere mv som omfattet av Forskrift om miljørettet helsevern § 3a – Forebygging av legionella	0	
Leir- og campingplasser	1	
Tatoveringsvirksomhet	0	
Antall reguleringsplaner	Ca. 9	
Antall utslippssaker – separat avløp		

Nore og Uvdal kommune

Type virksomhet	Antall	Eventuelle kommentarer
Barnehage	4	
Skole	2	
Videregående skole	1	
Badeanlegg inkl. boblebad	1 badeanlegg	Ikke boblebad
Kjøletårn, luftskrubbere mv som omfattet av Forskrift om miljørettet helsevern § 3a – Forebygging av legionella	0	
Leir- og campingplasser	4	
Tatoveringsvirksomhet	0	
Antall reguleringsplaner	7	
Antall utslippssaker – separat avløp	30 – 40	

Rollag kommune

Type virksomhet	Antall	Eventuelle kommentarer
Barnehage	2	

Skole	1	
Videregående skole	0	
Badeanlegg inkl. boblebad	1	Idrettskolen
Kjøletårn, luftskrubbere mv som omfattet av Forskrift om miljørettet helsevern § 3a – Forebygging av legionella	0	
Leir- og campingplasser	2	Alt i alt
Tatoveringsvirksomhet	0	Alt i alt
Antall reguleringsplaner	5	Pr år behandling
Antall utslippssaker – separat avløp	15	Pr år behandling

Kongsberg kommune

Type virksomhet	Antall	Eventuelle kommentarer
Barnehage	29	
Skole	13	
Videregående skole	1	5 avd.
Badeanlegg inkl. boblebad	5 + 2	Fredheim ikke meldt
Kjøletårn, luftskrubbere mv som omfattet av Forskrift om miljørettet helsevern § 3a – Forebygging av legionella	5	Kirkegårdsveien 45 (3) Arsenalet (2)
Leir- og campingplasser	5	
Tatoveringsvirksomhet	2	
Solarier	4	
Antall reguleringsplaner	15	11-22 de siste 6 år
Antall utslippssaker – separat avløp	7	2017

Øvre Eiker kommune

Type virksomhet	Antall	Eventuelle kommentarer
Barnehage	19	
Skole	11	Inkl. voksenopplæring og kulturskole
Videregående skole	1	
Badeanlegg inkl. boblebad	3	

Kjøletårn, luftskrubbere mv som omfattet av Forskrift om miljørettet helsevern § 3a – Forebygging av legionella	1	Hellefoss Paper AS
Leir- og campingplasser	1	
Fengsel	1	
Tatoverings- hulltakingsvirksomhet	4	
Solarier	10	Noe usikkert
Frisører, fotpleiere o.l.	57	Usikre tall
Friluftsbad (hvor vi tar badevannsprøver)	6	
Vaskehaller	7	
Antall reguleringsplaner	2	Flere aktuelle, vi er lite involvert
Antall utslippssaker – separat avløp		Ikke involvert